

O SLAVNOSTI A HOSTECH

LENKA PROCHÁZKOVÁ

Na každé stránce našich knih zanechala otisky svých prstů. Poprvé, když tenký průklepový papír formátu A 5 zakládala s deseti kopíráky do stroje a pak při kompletaci strojopisu. Když cinkot klíčů otevřel dveře edice Petlice a zakázaní autoři vylétli z klece do světa, pomohla založit literární agenturu Aura - Pont, abychom nemuseli použít služeb zprofanované Dilie. Jmenuje se Zdena a v pátek 14. října slavila jubileum. Pozvala celou starou gardu, a protože zná naše „schopnosti“, natiskla plánky s detailními instrukcemi, abychom ji na nové adrese našli.

Slavnost začínala ve čtyři, a tak jsem přivedla i děti. Na konci předměstské ulice bílý rodinný domek jako z pohádky a uvnitř atmosféra vánoc. Polena v krbu, dobře zásobený bar, míry lahůdek a na zahradě lampiony. Oslavenkyně byla krásná a ve svých dlouhých bílých šatech působila vzcnosně jak kdysi Greta Garbo. Po polibku mi zůstalo na tváři červené srdíčko. Pak mě syn paní Zdeny seznámil s prvními hosty: Několika sousedy a mladou manželskou dvojici, která s miminem přijela gratulovat až z Brém. K přípitku jsem si vybrala moravské bílé, kterého tu měli několik demižonů. „Je pozvaných šedesát pět lidí,“ prozradila mi snacha hostitelky. „Však jsme taky pekli, vařili a gruntovali celé tři dny!“

V očekávání české literární elity jsme uobobávali ovoce, povídali si o mém novém kokršpaněloví a pozorovali pět dětí, jak si hrají s velkým hasičským autem. Mezitím se setmělo. Zažehli

jsme v lampionech nové svíčky, manželé z Brém vyměnili miminu plenky a syn oslavenkyně dolil sklenky. Čiperná paní sousedka ve vílově zelených šatech nás ponoukala k jídlu, ale nikdo nechtěl porušit ornamenti na mísách. Vzpomněla jsem si na veselou historku o lipicánech a snacha paní Zdeny ji přeložila do němčiny, aby ta psina vydržela dýl.

V půl deváté konečně zabrzdění a potom zvoněk. Byl to Jean od Galimardů. Odevzdal květiny, zlíbal oslavenkyni a zabalžený dáreček položil na komodu k těm našim. Po přípitku přeložila paní z Brém mou historku o lipicánech do francouzštiny a zase bylo chvíli veselo. Jean si vzpomněl, že byl jednou v Chuchli, ale že přšelo. Pak se v návaznosti přešlo na Masaryka. Úvahy o tom, zda Havel přijede s ochrankou nebo bez, se ukázaly být zbytečné, v ulici bylo dost místa k parkování a sousedé dali navíc k dispozici i své garáže a dvorky.

V devět jsme srolovali koberec - i parket na tanečnici byl připravený. „Ty ale nemůžeš tančit s prezidentem!“ prohlížel si paní Zdena můj syn. „Proč bych nemohla?“ usmála se posmutněle. „Nemůžeš. Seš větší než on.“

V půl desáté nám rezolutní víla v zeleném nandala na talíře předkrmy. Děti si odnesly proviant do horního patra, aby nerušily, až se to začne sjíždět. „Karel Pecka se omluvil,“ vzpomněla si hostitelka a ukázala mi telegram z Kanady. Chvilí jsme si povídali o jeho knihách, ale na překlady to bylo příliš náročné. Syn paní Zdeny šel na zahradu zkontrolovat udrnu a vrátil se s poznatkem, že je venku mlha. Mínil to jako vhodné alibi, bylo už deset hodin, ale paní z Brém to zdvo-

řile uchopila jako téma. Mezitím zelená víla roznesla první teplý chod a dala do trouby ohřát ten další. V přestávce nás taky vyfotografovala, protože šedesát karafiátů začalo už unaveně většet hlavy.

„Nevíte, jestli jsou Kohoutovi v Praze?“ zeptala se mě nad kuřecí směsí hostitelka a já jsem řekla; že asi nejsou, a zahrmla jsem do toho míněni rovnou i Landovského. Potom ti stateční lidé z Brém bohužel vstali. Ale zjistilo se, že jejich mimino bohuďák nahoře usnulo, a tak si zase sedli a dostali jsme plněnou roládu s oblohou. „Mami, my tady budeme taky spát?“ nadechl se můj Jožin. Vysvětlila jsem mu, že je teprve večer, ale že když bude hodný, dá se o tom uvažovat.

V jedenáct hodin krásná oslavenkyně nahlas usoudila, že už žádní pozvaní kamarádi nepřijedou a že vzhledem k tomu množství jídla musíme přivést nějaké jiné lidi. A hned ji konkrétně napadlo, že pod kopcem je charitativní útulek. Snacha namítla, že auto je přeparkované dost z ruky a že jsme všichni dost pod parou, ale její muž správně rozhodl, že na kole o řidičák nepřijede. Když odjel, opláchlí jsme talíře, vyleštili sklenky a zapálili v lampionech nové svíčky. Pak jsme ze zahrady přinesli dalších deset židlí a vyndali uzenky z udrny.

Za dvacet minut už zvonili. Bylo jich patnáct a působili zkřehle, takže místo aperitivu dostali grog. Po polévce jsme k uzenkám nalávali pivo a pak ke studeným mísám a zákuskům víno.

„Já vás, madam, znám z televize!“ osmělil se po půlnoci jejich mluvčí a hostitelka zrůžověla. „Jak jste mluvila o těch zakázaných knihách. Jste nějaká spisovatelka, že jo?“ „Ne, to teda nejsem,“

zasmála se paní Zdena. „Maminka jim ty knížky jenom opisovala,“ vysvětlil její syn. „Na stroji v jedenácti průklepech.“ „To musela bejt makačka,“ uznale hvízdal prezident krokadýlů, a tak jsme jim ty samizdatové knížky šli ukázat. Zuli si boty, aby při půlnoční vemisáži nepošlapali koberec v ložnici. „Hrabala znám,“ kývl prezident. „Ten je dobrej.“ „Já zas znám Kantůrkovou,“ potěšil se starý muž v brýlích. „Teda ten její seriál. Viděl jsem to v base.“ „To je skvělý!“ pookřála jsem tou změnou nálady. „Hele, Uhde,“ ťukl do knihovny další sečtělý. „A jak to přijde, že Klímovi jste toho napsala nejvíc a není ani poslanec. Co zas proved?“ zajímal se mladý sociální demokrat v hubertusu. „Nic neproved, ten prostě piše dál,“ vysvětlila jsem mu. Pak víla u baru zesílila hudbu, a tak jsme tu starou gardu nechali v regálech, zavřeli dveře a sešli k tanci.

Po druhé písní se na schodišti objevil můj rozespálý syn. „Kde je?“ zívá a prezident krokadýlů zvedl v otočce ruku z bílých ramen. „Tak mami, kde je tu záchod?“ sykl důrazněji Jožin. Odběhla jsem z parketu. „To jsou loupežníci nebo co jako?“ šeptal mi vytřeštěně v koupelně. „Ne, jsou to bezdomovci. To znamená lidi, kteří nemají kde bydlet, protože...“ „Já vím, to řkali v televizi.“ Uklidněně se zase svalil do postele vedle vnuka paní Zdeny. „Přišli?“ probrala se na koberci Cilka. „Jo, přišli, klidně spi, všechno je v pořádku.“

Odcházel v půl čtvrté ráno, každý s výslužkou v krabici a lahvi piva v kapse. Mlha už se trhala, v prázdné předměstské ulici působili jak rozjařený zbytek demonstrace. Akorát že neměli čím cinkat.

Autorka je spisovatelka, vydala mj. Hlíďáč holubů, Smolná kniha, Očtní kapky.